

Bewonersraad Nieuwmarkt en Groot Waterloo in 2016

Profilering Bewonersraad Nieuwmarkt en Groot Waterloo

Wij willen een stad met buurten waar wonen, spelen, werken, leren en winkelen vlakbij en door elkaar gebeurt voor jonge en oude mensen.

Deze basisgedachte is richtinggevend voor het denken en handelen van de Bewonersraad. En de laatste tijd is het extra belangrijk om dit beeld voor ogen te houden en te blijven vechten voor die menging. De balans slaat nu steeds meer door naar toerisme, leisure, duurdere woningen. Leefbaarheid en het sociale weefsel van de buurt staan onder druk.

Wat kan de Bewonersraad betekenen in 2016 om die leefbare buurt te behouden? Hoe kan vanuit de Bewonersraad invloed worden uitgeoefend op bestuur van Stadsdeel en Stad? Met wie gaan we samenwerken, gaan we samen optrekken? Hoe organiseren we dit in 2016? Deze vragen vormen de grondslag voor de notitie.

De Bewonersraad opereert in een stad die snel verandert. We moeten daarom onze positie opnieuw benoemen. En bekijken hoe we slagvaardig kunnen opereren. Deze notitie schetst achtergronden en speerpunten en mondt uit in een voorstel voor een praktische structuur om meer vanuit werkgroepen te werken.

Kernpunten voor de bewonersraad zijn behoud en verbetering van een leefbare en duurzame buurt en een goede mix met bedrijven en organisaties. De Bewonersraad is een netwerk van bewoners, bedrijven en organisaties.

'Leefbare en duurzame buurt' omvat veel aspecten van dagelijks leven, zoals voorzieningen in de buurt; luchtkwaliteit; sociale menging en menging van woningen; overlast; kindvriendelijkheid; cohesie in de buurt; woningmarkt en mogelijkheden om door te stromen; balans tussen functies in de buurt; kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte; verkeersaspecten; groen en wandelroutes; historie en kwaliteit van de buurt in de 21e eeuw.

De buurt is naast woonbuurt ook een grootstedelijke buurt in de drukbezochte binnenstad, een gastvrije buurt, maar toerisme en hotels en evenementen moeten niet overheersen.

De herrijzing van onze buurten na 1980 tot een levendige en gemengde buurt is het resultaat van hard werken door bevolking, corporaties, gemeente en sociale instellingen. Na de oorlogsverschrikkingen, de verkeersdoorbraken, de aanleg van de metro en de verwaarlozing en afbraak van woningen is het mede door de stadsstrijd en de inspanningen van vele groepen een buurt geworden die 'geheeld' is.

De ligging van de buurt tussen middeleeuwse stad en 19e eeuwse Plantage geeft de buurt een eigen karakter. Veel bewoners voelen zich verbonden met de buurt en willen vechten voor het behoud van de gemoedelijkheid en onderlinge sfeer.

Menging onder druk en nieuwe kansen voor binnenstad

Nieuwmarkt en Waterloo zijn binnenstadbuurten die nu nog 'gemengd' zijn (bewoners, inkomens, voorzieningen, kleinschalige bedrijvigheid; woningtypen en prijzen). In het economisch en toeristisch succesvolle Amsterdam van nu staat die menging onder druk. De bewonersraad moet weer vechten om de balans voor leefbare en gemengde buurten te behouden.

Bewoners ervaren dat de leefbaarheid afneemt omdat enkele functies (toerisme) en enkele sectoren (koopwoningen, short stay, hotels) gaan overheersen:

- verkoop sociale huurwoningen of omzetten in dure huurwoningen
- toename hotels en horeca en short stay
- afname voorzieningen voor bewoners, toename voorzieningen voor toerisme en bezoek
- straten die overvol zijn met wandelaars, fietsen, bezoekers en terrassen
- weinig mogelijkheid voor ouderen in de buurt te verhuizen
- verkeersdruk en taxi's
- festivals en evenementen

Het lijkt er op dat de toeristisch/economische expansie van Amsterdam overheerst. De balans raakt zoek. Dit gebeurt ook in de woningmarkt door het omzetten van de woningvoorraad naar duurdere woningen.

In het Coalitieakkoord 2014 van Bestuurscommissie Centrum staan duidelijke intenties voor herstel van de balans en het tegengaan van uitwassen, maar het Stadsdeel lijkt soms machteloos om het uithollen van de menging te voorkomen. De invloeden van de regio, de gemeente en Amsterdam Marketing overheersen.

Amsterdam Marketing gaat hard door met het aanprijzen en verkopen van de stad. De Amsterdamse binnenstad als economische trekker voor de regio betekent dat de bewoners en de leefbaarheid aan de zijlijn komen.

Belangrijke partners voor een leefbare en betaalbare buurt als woningcorporaties zitten meer op de koers van verkoop, dure huursegmenten en afstoten maatschappelijk vastgoed. Onze buurten worden daarmee meer en meer het speelterrein voor bezoek en toerisme en dure woningmarktsegmenten.

De laatste jaren is de relatie met het Stadsdeel / Bestuurscommissie veranderd. Het Stadsdeel zoekt in Buurtplatforms het samenspel met bewoners bij het opstellen van Visies en Jaarplannen voor gebied 1011. Het directe contact met de Bewonersraad is minder geworden.

Tegelijkertijd zijn er de laatste jaren boeiende ontwikkelingen en ideeën hoe stedelijke samenlevingen anders zijn in te richten met behulp van ICT. De gedachten over smart city en de circulaire economie maken een opmars.



Een slimme stad, een Smart City, is een stad waar sociale en technologische netwerken en oplossingen zorgen voor versnelde duurzame economische groei. Dit verbetert de kwaliteit van leven in de stad.

Het samenwerkingsverband "Amsterdam Smart City" biedt een platform voor innovatieve projecten voor een leefbare stad waar het prettig wonen en werken is. Ook voor onze buurten zijn de kansen en nieuwe mogelijkheden van smart city belangrijk.

Kernvragen voor Bewonersraden Nieuwmarkt en Groot Waterloo:

- hoe kunnen we de veelsoortige menging en de leefbaarheid van onze buurt behouden?
- wat betekent de toenemende gentrification, de toenemende stroom bewoners en bezoekers naar Amsterdam en hoe kunnen we een gevarieerde woningmarkt behouden?
- wat is het toekomstbeeld van onze buurt over 5 jaar als de plannen en de ontwikkelingen van de afgelopen jaren worden voortgezet?
- hoe kunnen we de toenemende drukte en bezoek in goede banen leiden; wat is de inzet voor een betere indeling van de openbare ruimte met meer ruimte voor wandelaars en fietsers
- hoe kunnen we buurtbewustzijn bij bewoners vergroten?
- wie kunnen onze partners/mede investeerders zijn voor een bloeiende buurt?
- wat moeten we doen om corporaties, politiek, centrale stad en sociale investeerders en betrokken bedrijfsleven en sociale en culturele instellingen te betrekken bij de ontwikkeling van een sociale en gemengde buurt?
- wat betekenen de ervaringen van Amsterdam Smart City (ASC) voor onze buurten? hoe kunnen we de nieuwe ontwikkelingen rond sociale en technologische netwerken en oplossingen inzetten voor een sociale, sterke en gemengde buurt?

Inzet Bewonersraad

De Bewonersraad moet in 2016, 40 jaar na de Nieuwmarktacties, opnieuw strijd voeren voor een goede leefomgeving voor bewoners en een goed werkklimaat voor bedrijven en organisaties met hart voor de buurt en behoud van de kwaliteiten van het gebied.

De Bewonersraad doet dit vanuit haar kracht: diepe kennis over de buurt en signalering van knelpunten en kansen. Zij doet dit in samenspraak met beheerders, ambtenaren, bestuurders en politie/buurtregisseur. Steeds meer wil de Bewonersraad optrekken met bedrijfsleven in de buurt en educatieve en culturele instellingen

In 2016 wil de Bewonersraad zoeken naar nieuwe bondgenoten en samenwerkingen. De 'natuurlijke' bondgenoten van 30 jaar geleden voeren nu soms een andere koers. De vanzelfsprekende positie van enkele jaren geleden bestaat niet meer. Het maatschappelijk veld is verbrokken en het Stadsdeel heeft met de instelling van Buurtplatforms een aparte discussiegroep ingericht. Ook moet de Bewonersraad meer aansluiting zoeken bij bewoners die zich in de buurt vestigen en de nieuwe bewoners van het Oosterdokseiland.

De Bewonersraad wil een vuist maken voor de vriendelijke en gemengde stad. We beschouwen de Visie en Jaarplannen voor gebied 1011 en brengen punten in voor het opstellen van de plannen. De werkgroepen Verkeer en Ouderenhuisvesting denken proactief mee en zoeken naar oplossingen voor knelpunten in de buurt. Deze werkgroepen hebben invloed op het beleid, dit is het duidelijkst bij de Werkgroep Verkeer.

In 2016 kunnen we naar voorbeeld van deze werkgroepen ook voor andere onderwerpen meer vanuit werkgroepen opereren (zie paragraaf Structuur). Deze werkgroepen kunnen succesvolle coalities en samenwerking zoeken met andere organisaties: samen sterker! (voor een overzicht zie Bijlage 1, Samenwerkingen en Allianties).

De hoofdlijnen voor 2016 zijn dus: signaleren, proactief denken en handelen, communicatie naar bewoners en uitbreiden draagvlak, zoeken van bondgenoten in de strijd voor leefbaarheid en tegengaan disbalans.

Voorstel voor structuur Bewonersraad

In de Bewonersraad van 11 februari 2016 bespreken we het voorstel om in 2016 meer vanuit werkgroepen te werken.

De ervaring is dat het samenwerken in werkgroepen de inzet van bewoners vergroot en het mogelijk maakt om slagvaardig op te treden. De kennis van bewoners wordt beter benut.

Meer samenwerken in werkgroepen maakt het ook mogelijk dat er door het jaar heen minder algemene bijeenkomsten van de Bewonersraad nodig zijn.

Het bestuur van de Bewonersraad krijgt dan een centrale rol voor het bewaken van het totaal beeld van de werkgroepen en voor aansturing van de werkgroepen. De algemene bewonersvergadering geeft richtlijnen voor de werkgroepen.

Voorstel:

1. De Bewonersraad Nieuwmarkt en Groot Waterloo krijgt een bestuur, vergelijkbaar met de huidige agendacommissie, aangevuld met de voorzitters (trekkers) van de werkgroepen. Het Bestuur wordt verantwoordelijk voor de organisatorische en financiële middelen en het wordt ondersteund door IJsterk.
2. Het bestuur kan de werkgroepen aansturen.
3. Organiseren van werkgroepen rond belangrijke onderwerpen. Deze werkgroepen werken thema's uit.
4. De algemene bewonersvergadering geeft richtlijnen voor de werkgroepen en de werkgroepen koppelen terug en organiseren discussies voor de algemene vergadering.
5. De werkgroepen werken nauw samen met andere organisaties en groepen in 1011 en andere buurten om de krachten te bundelen, informatie uit te wisselen en initiatieven uit te werken.
6. De bewonersraad komt minimaal 2 maal per jaar bijeen om voorstellen van de werkgroepen te bespreken.
7. In de vergadering van de bewonersraad worden de adviezen van de werkgroepen belicht en worden er afspraken gemaakt over trajecten van advisering naar het Bestuur van het Stadsdeel en de Centrale Stad en van samenspel met organisaties en betrokkenen in de buurt en in de stad.

Mogelijke werkgroepen:

- verkeer en luchtkwaliteit en openbare ruimte
- huisvesting en woningmarkt
- sociaal en zorg
- leefbaarheid en drukte en menging
- water en beheer openbare ruimte en kwaliteit / aanzien bebouwing
- ICT en Smart City en nieuwe ontwikkelingen rond leefbare buurten

In november 2015 is in de vergadering een inventarisatie gemaakt van mogelijke agendapunten voor 2016 (zie Bijlage 2 Groslijst Agendapunten). Deze agendapunten kunnen ook van belang zijn voor de Werkgroepen.

In de vergadering Bewonersraad van 11 februari 2016 bespreken we de ideeën voor werkgroepen, de belangstelling voor werkgroepen en de verhouding tussen algemene bewonersvergadering en werkgroepen.

Bijlage 1: Voorbeelden van samenwerkingen en allianties

Overheid:

Gemeente Amsterdam; Stadsdeel Centrum; gemeentelijke organisaties.

Andere organisaties in de buurt:

Wijkraad; Wijkcentrum d'Oude Stadt; overleg tussen buurten en buurtoverlegplatform voor bewoners Centrum; IJsterk; Stadsdorp Nieuwmarkt; Stadsdorp Oostelijke binnenstad; culturele en educatieve instellingen; Groene Boulevard; Amsterdam Smart Citizen's Lab (Waag Society); Ondernemersverenigingen; Pintohuis.

Samenwerking met omliggende buurten:

Plantagebuurt; Stadsdorp Plantage; Oostelijke Eilanden; Weteringbuurt; Gebied 1012; Buurtoverleg 1018 (Werkgroep Stop de Uitverkoop en Werkgroep Natuur en Milieu); IBO (Burgwallen); Samen Zeedijk.

Samenspel en overleg met belangrijke investeerders:

Woningcorporaties; winkeliersverenigingen, culturele instellingen en opleidingen.

Stadsbrede organisaties:

Milieudefensie; VVAB; Monumentenzorg; Pakhuis De Zwijger; Arcam; Felix Meritis; Dienst Metro; De Balie; Amsterdam Marketing; Tourist Information ATCB; Amsterdam SmartCity; Wij-Amsterdam, federatie samenwerkende bewonersorganisaties.

Bijlage 2: Groslijst agendapunten 2016 (uit vergadering nov. 015)

1. verkeer: buurtparkeren; sluipverkeer; taxicirculatieplan; knelpunten Prins Hendrikkade en Valkenburgerstraat.
2. balans - disbalans; samenwerking met VVAB; plannen van Stad in Balans en betekenis voor gebied 1011.
3. werk en inzet Wijkraad
4. samenwerking met bedrijfsleven in de buurt; culturele en educatieve instellingen
5. plannen Stadhuis / Waterlooplein
6. wonen: gemengde buurten; inzet woningcorporaties
7. plannen verbouw metro stations
8. gebiedsplan jaar 2016 en straks 2017 voor het gebied 1011: effect; voortgang; inbreng actiepunten
9. ideeën en wensen voor de Boomspijker
10. kwaliteit openbare ruimte; tegengaan verrommeling
11. samenwerken met culturele en onderwijsinstellingen
12. nieuwe technologie en samenwerkingen voor een leefbare buurt

Bijlage 3: Stukken voor gebied 1011 van Stadsdeel Centrum en Koers 2025

Jaarplan 2015:

https://www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/bestuurscommissie-c/gebiedscyclus/downloads/gebiedscyclus-west/?PagClsIdt=10872199#PagCls_10872199

gebiedsplan 2016 voor gebied 1011:

https://www.amsterdam.nl/publish/pages/751353/20151217_gebiedsplan_2016_-_1011_def.pdf of:

<https://www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/bestuurscommissie-c/gebiedscyclus/>

gebiedsagenda 2016 - 2019:

https://www.amsterdam.nl/publish/pages/706581/centrum_concept_gebiedsagenda_2016_-_2019_centrum-oost.pdf

gebiedsanalyse centrum oost 2015:

<http://www.ois.amsterdam.nl/nieuws/download/1370/gebiedsanalyse%20%20Centrum%20Oost%202015.pdf>

buurtenquête Waterloopleinbuurt 2015:

https://www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/bestuurscommissie-c/buurtenquete/buurtenquete-2015/resultaten/?PagClsIdt=10953174#PagCls_10953174

buurtenquête Nieuwmarktbuurt 2015:

https://www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/bestuurscommissie-c/buurtenquete/buurtenquete-2015/resultaten/?PagClsIdt=10953173#PagCls_10953173

KOERS 2025 Ruimte voor de stad, januari 2016

Amsterdam wil 50.000 woningen bouwen. Op welke plekken dit kan gebeuren staat in Koers 2025, een integrale en stadsbrede inventarisatie van woningbouwlocaties. Koers 2025 gaat in februari advies naar de bestuurscommissies en voor consultatie naar investeerders en stedelijke belangengroepen. Voor de zomer 2016 komt Koers 2025 in de raad. In de oostelijke binnenstad worden 1000 tot 2400 woningen gepland; in 2016 gebiedsuitwerking oostelijke binnenstad.

https://www.amsterdam.nl/publish/pages/754969/koers_2025_-_ruimte_voor_de_stad_versie_januari_2016.pdf